

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204742
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204742.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9

29Csp/49/2023

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., zast.: JUDr. Igor Šafranko, advokátska kancelária so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zast. Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, o primerané finančné zadost'učinenie 5 845,03 EUR takto

rozhodol:

9

29Csp/49/2023

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 200 EUR v lehote od 3 dní právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

7

29Csp/49/2023

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 15.05.2023 sa voči žalovanému domáhala zaplataenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 5 845,03 EUR za porušenie jej spotrebiteľských práv v základnom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/99/2022.

2. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vednom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/99/2022 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok bola v postavení spotrebiteľa v celom rozsahu úspešná.

3. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadost'učinenie za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadost'učinenie má sankčnú, odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného primeraného finančného zadost'učinenia proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška primeraného finančného zadost'učinenia, preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko primerané

finančné zadostučinenie len v symbolickej výške nemôže byť ani primerané, ani spravodlivé. Ak má primerané finančné zadostučinenie reálne plniť svoj účel, tak je to možné len jeho priznaním v takej výške, aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne. Vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka je jediným objektívnym kritériom, ktoré by malo byť rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia suma, o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa obohatiť chcel.

4. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva s tendenciou zvyšovania primeraného finančného zadostučinenia pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Nakoľko je spotrebiteľkou, ktorá si úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a preto primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 5 845,03 EUR, ktorá zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa na jej úkor bezdôvodne obohatil o sumu 4 345,03 EUR a za judikovanie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru požaduje 300 EUR a za každú judikovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku požaduje 600 EUR.

5. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Pri výklade ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je podľa názoru žalovaného nevyhnutné, aby v záujme eliminácie jeho možného zneužitia sledoval jeho účel. Zákonodarca podľa názoru žalovaného uvedeným ustanovením nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore bol automaticky vznik nároku na finančné zadostučinenie. Primerané finančné zadostučinenie je podľa názoru žalovaného na mieste ako osobitná kompenzácia nemajetkovej ujmy vzniknutej spotrebiteľovi v konkrétnej situácii, pričom takáto ujma musí byť nielen tvrdená, ale aj preukázaná.

6. Žalovaný odmieta ničím nepodloženú výšku požadovaného primeraného finančného zadostučinenia. Z praxe je pritom aj verejnosti známe, že finančné zadostučinenie sa priznáva v základnej sadzbe 50 EUR a v mimoriadne odôvodnených prípadoch suma 100 EUR. Základom pre stanovenie výšky finančného zadostučinenia je primeranosť a súd ho určuje na základe vlastnej úvahy. Pre priznanie finančného zadostučinenia spotrebiteľovi a určenie jej výšky nie je podľa názoru žalovaného podstatná jeho sankčná a represívna funkcia. Žalovaný zastáva názor, že primerané finančné zadostučinenie vo väčšine prípadov nemá byť rovnaké ako hodnota porušenia práva. Malo by ujmu primerane kompenzovať, nie nahrádzať. Súd by mal vyhodnotiť všetky okolnosti prípadu a stanoviť výšku primeraného finančného zadostučinenia tak, aby spĺňala predpoklad primeranosti.

7. Žalobkyňa v replike k vyjadreniu žalovaného uviedla, že žalovaný vo vyjadrení uvádza, že priznaná výška primeraného finančného zadostučinenia je neprimeraná. Podľa jej názoru je nepochybné, že rozsudkom súdu I. inštancie vydaným v základnom konaní sa preukázalo, že žalovaný porušil svoju povinnosť v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z..

8. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie a určení neprijateľných zmluvných podmienok. Následné uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu.

9. Pripustením argumentácie žalovaného o nedôvodnosti primeraného finančného zadostučinenia by bola popretá samotná podstata a zmysel toho inštitútu v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

10. Výška finančného zadostučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadostučinenia je jeho primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadostučinenia za adekvátnu. ňou uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadostučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu.

11. Primeranosť uplatnenej sumy je vzhľadom najmä na množstvo a intenzitu porušených spotrebiteľských práv a noriem evidentne daná. Poukázala, že ujma, ktorá konaním žalovaného vznikla, nebola len v akademickej rovine, pretože porušenie zo strany žalovaného malo bez pochyby majetkový charakter. Zároveň uplatňovaním jej legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život.

12. Napokon z rozhodovacej činnosti súdov je známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti, napriek tisíckam rozsudkov vydaných proti žalovanému, tento neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať.

13. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením rozsudku 9Csp/99/2022 zistil tento skutkový stav:

14. Žalobkyňa sa v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9Csp/99/2022 voči žalovanému domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého na základe žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.11.2019, vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4 345,03 EUR s príslušenstvom, ako aj určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti VI. Vyhlásenia klienta bod 2. a v časti VI Vyhlásenia klienta bod 5.

15. Súd I. inštancie žalobe žalobkyne rozsudkom zo dňa 28.11.2022 s dátumom právoplatnosti 28.12.2022 v plnom rozsahu vyhovel.

16. Súd I. inštancie dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre absenciu obligatórnej náležitosti zmluvy a to neuviedenia ročnej úrokovej sadzby, preto vyhovel žalobe aj o vydanie bezdôvodného obohatenia a súčasne dospel k záveru o neprijateľnosti namietaných zmluvných podmienok, ktoré považoval za neplatné z dôvodu nemožnosti sa s nimi riadne zoznámiť. Konštatoval, že ide o grafickú úpravu textu s písmom ledva dosahujúcim 1 milimeter, husto písaným a to tým spôsobom, že nie je možné sa s textom riadne oboznámiť bez použitia prostriedkov na zväčšovanie textu a zároveň nie je možné vzhľadom na takúto úpravu, či už uvedenej časti zmluvy, alebo obchodné podmienky prečítať naraz.

17. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, sp. zn. 20Co/192/2016, sp. zn. 7Co/78/2017, sp. zn. 25Co/59/2017).

19. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného

práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

20. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

21. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami spotrebiteľskej zmluvy a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenia práva alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva, alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

22. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľ si voči žalovanému ako dodávateľovi v konaní pod sp. zn. 9Csp/99/2022 úspešne uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv upravených v zákone č. 129/2010 Z.z., § 3 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z., ako aj v § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka.

23. Pre úplnosť súd dodáva, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre vznik daného nároku pritom nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo, alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zákona č. 250/2007 Z.z..

24. Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R48/2022 vyplýva, že pre priznanie práva na zadosťučinenie spotrebiteľa, ktorý úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta, zákona č. 250/2007 je rozhodujúcim kritériom primeranosť požadovaného zadosťučinenia; jeho konkrétnu výšku určuje súd úvahou so zreteľom na okolnosti každého prípadu.

25. Z odôvodnenia uvedeného stanoviska, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6Cdo/127/2017 nesporne vyplýva, že jediným predpokladom, ktorý vyžaduje ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pre uplatnenie nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia je, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými právnymi predpismi. Žiadnu inú podmienku, teda ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma sa nevyžaduje. Zákonodarcu pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezodôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti, alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je jeho primeranosť. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

26. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností na strane žalobkyne, ako aj žalovaného a okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

27. Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna

výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

28. Za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa úspešne domohla na súde je nárok žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia dôvodný. Žalobkyňa v základnom konaní bola nútená podniknúť kroky na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len svojou úspešnosťou v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o vydanie bezdôvodného obohatenia a neprijateľnosti zmluvných podmienok a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jej práv ako spotrebiteľa, ktoré bola nútená brániť. Neuviedla, či konanie žalovaného a následne domáhanie sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia, ako aj určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok súdnou cestou viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jej súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami, resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných, alebo psychická záťaž (rozsudok Krajského súdu v Prešove 7CoCsp/125 a 32/2020).

29. Napriek tomu, že žalobkyňa argumentovala, že v súvislosti s uplatňovaním nároku v základnom konaní bol narušený jej bežný život, na preukázanie uvedených skutkových tvrdení nenavrhol vykonať akékoľvek dokazovanie. Keďže žalobkyňa nepreukázala, že konanie žalovaného a následne domáhanie sa bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľných zmluvných podmienok malo negatívne dôsledky na vznik jej nepriaznivej majetkovej, ako aj sociálnej situácie v konkrétnom čase, súd I. inštancie s poukazom na okolnosti prípadu považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia 200 EUR, teda sumu 50 EUR za každé konštatované porušenie jej spotrebiteľských práv. Vychádzal zo skutočností, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia a v porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrašovaniu zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jej psychiku, či rodinný život. Na základe uvedených skutočností potom priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyňu ako spotrebiteľke satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa.

30. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť na obohatenie spotrebiteľa, ani kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale ide o nárok, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a musí zostať na úrovni a funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 2Co/137/2016, 17Co/17/2018 a 9Co/58/2018).

31. Na podporu správnosti svojej argumentácie súd poukazuje na viacero rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, ktorým bola akceptovaná podľa žalobkyne vyššie uvedená symbolická výška primeraného finančného zadosťučinenia, teda suma 50 EUR za každé konštatované porušenie spotrebiteľských práv rozsudkom 3CoCsp/56/2020 (za neprijateľnosť jednej zmluvnej podmienky, vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru), 7CoCsp/41/2021 o nároku na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 EUR (bezdôvodné obohatenie a 2 neprijateľné zmluvné podmienky), 8CoCsp/37/2021 vo výške 100 EUR (neprijateľná zmluvná podmienka a bezdôvodné obohatenie), 17CoCsp/24/2021 vo výške 100 EUR (neprijateľná zmluvná podmienka a bezdôvodné obohatenie) a 13CoCsp/1/2023 vo výške 150 EUR (2 neprijateľné zmluvné podmienky a bezdôvodné obohatenie).

32. Podľa § 255 ods. 1,2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom,

judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

34. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

35. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 CSP., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 CSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. DESK).

36. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

37. Keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisí od úvahy súdu bol žalobkyni priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu, čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu, preto jej patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

38. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia.

Poučenie:

2

29Csp/49/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.